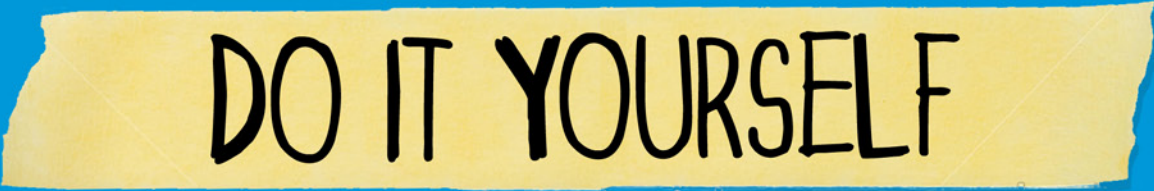

Kies raak!

DO IT YOURSELF

Beste leerkracht,

U steekt veel tijd en energie in uw leerlingen en wil dat ze een goede, bewuste studiekeuze maken?

U gelooft dat ook voor leerlingen zelfkennis het begin van alle wijsheid is?

U zoekt iets anders dan voorgekauwde handboeken of activiteiten?

U gaat graag meteen aan de slag?

Dan is DIT iets voor u: **KIES RAAK! DO IT YOURSELF**

WELKOM BIJ **KIES RAAK! DO IT YOURSELF**

WANNEER WORDT EEN LES EEN KIES RAAK! MOMENT?

- ① Je kiest een lesactiviteit waaraan je een **reflectiemoment** wilt koppelen.
- ② Je reflecteert **met de leerlingen** over talenten en interesses die horen bij deze activiteit.
- ③ Je maakt een bruggetje tussen de inhoud van de lesactiviteit en studierichtingen/beroepen.

Je doet dit bij voorkeur wekelijks. Dit kost minimum zo'n **10 minuten** tijd, afhankelijk van de **methodiek** die je gebruikt of de 'diepte' waarmee je wil reflecteren. Wanneer je in het **5de en 6de leerjaar** (bijna) wekelijks één reflectiemoment inlast, komt je aan zo'n **50 reflectiemomenten**.

Reflecteren kan je bij elke lesactiviteit, *Nederlands, Wero, Frans, godsdienst, zedenleer of Islam, lichamelijke opvoeding, muzische vorming, projectwerk*, maar ook bij activiteiten op *bosklassen, een opendeur of uitstap,...* Verderop vind je meer informatie en methodieken rond **reflectie**. Daarbij kan je gemakkelijk een brugje maken naar **beroepen** via de *beroepenkaarten* of de *beroepenlijst* die je vindt op onze **materialenbank**. Je vindt daar trouwens ook een lijst van **studierichtingen** terug die je kan ophangen in de klas.

TIP materialenbank: deschoolbrug.be/materialenbank

WANNEER IS HET PROJECT KIES RAAK! GESLAAGD?

Aan het einde van de talentenzoektocht tellen eigenlijk maar **twee vragen**:

$$1+1=3$$

- ① Kan de leerling zijn talenten en interesses koppelen aan **studierichtingen en beroepen**?
- ② Heeft de leerling door de talentenzoektocht **meer inzicht** gekregen in zijn talenten en interesses?

Als het antwoord hierop twee keer **JA** is, dan is het traject **geslaagd**!

KUNNEN LEERLINGEN HUN TALENTEN REGISTREREN?

Bij de 'gewone' versie van **Kies Raak!** (zie www.deschoolbrug.be/materialenbank) registreren leerlingen na een reflectie de resultaten. Om als leerkracht, leerling of ouder een duidelijk zicht te hebben op 'talenten en interesses' en hierover de dialoog te kunnen aangaan, is het zinvol om ook hier, na de reflecties, het **rooster 'interesse & talent'** in te vullen.

TALENTENKAART !		
	 - leuk -	 - niet leuk -
 - gemakkelijk -		
 - moeilijk -		

Na de reflectie kiezen de leerlingen een **kleur** op het **talenten-interesserooster**.

Duidt de leerling **blauw** aan, dan komen de talenten en interesses die bij deze lesactiviteit prioritair zijn, **overeen** met de eigen talenten en interesses van die leerling (volgens zijn of haar eigen interpretatie).

Geel geeft het gebied aan waar de interesses liggen van de leerling, maar waar ze zich **minder goed** in vinden.

Paars is de kleur die leerlingen aanduiden als ze de lesactiviteit **moeilijk en niet interessant** vinden.

Oranje is het gebied waar de **talenten** van de leerling liggen, maar waarvoor ze **geen interesse** tonen.

TIP De **roosters 'interesse & talent'** zijn te vinden op deschoolbrug.be/materialenbank

Vervolgens vult de leerling deze kleur in in een **talentenrooster**.

Binnen **Kies Raak!** delen we de lesactiviteiten op in deze **vier categorieën**, hier uitgebeeld door een dierensymbool.

GEZONDHEID, WELZIJN EN SAMENLEVING

De bij is een erg sociaal dier. Samenleven in harmonie is voor de bij erg belangrijk. Een bij zorgt niet enkel voor zichzelf, maar ook voor anderen van de groep. Wat bitter is, kan een bij zoeter maken. Een bij is behulpzaam, kan zich inleven en vindt rechtvaardigheid en solidariteit belangrijk. De bij - activiteiten draaien rond sociale vaardigheden en gaan over wat je kan bijdragen aan de samenleving.

Talenten:
inlevingsvermogen, samenwerken, voor anderen zorgen, zelfkennis, geduld voor anderen, argumenteren ...

Interesses:
actualiteit, gedrag van andere mensen, mensen verzorgen, anderen iets uitleggen, spelletjes uitvinden op de speelplaats ...

Studierichtingen:
verzorging, humane wetenschappen, sociaal - technische wetenschappen ...

ADMINISTRATIE, HANDEL EN ECONOMIE

Ooit al een mierenest bekeken? Het ziet er een warboel uit, maar het is supergoed georganiseerd. Mieren zijn ijverige dieren. Ze zijn altijd bezig met het nest ordelijk te houden of ze zijn onderweg om eten of materiaal te vervoeren. Activiteiten met een mier als symbool draaien vaak rond ondernemen, orde, structuur, handel drijven ...

Talenten:
organiseren, verkopen, ordelijkheid, structureren, ICT ...

Interesses:
iets verkopen voor de school of jeugdbeweging, verzamelingen aanleggen, ICT, iets praktisch organiseren ...

Studierichtingen:
kantoor - verkoop, handel, economie ...

NATUUR, TECHNIEK EN WETENSCHAP

Bij een spin denk je aan de prachtige webben die hij weeft. De belangrijkste eigenschappen van de spin zijn: handigheid, technisch inzicht, liefde voor de natuur en gevoel voor wetenschap en natuurkunde. Activiteiten met een spin gaan meestal over bouwen, experimenteren, natuur en milieu.

Talenten:
handigheid, technisch inzicht, ruimtelijk inzicht, wiskunde ...

Interesses:
(technisch) knutselen, kampen bouwen, proefjes doen, in de tuin werken, wiskundelessen, willen weten hoe iets werkt ...

Studierichtingen:
mechanica, industriële wetenschappen, tuinbouw, chemie ...

TALLEN, KUNST EN CULTUUR

Een vlinder is een kunstwerk op zich! Een vlinder gaat graag op verkenning in de omgeving en wordt aangetrokken door wat hij mooi vindt. De vlinder staat voor creativiteit, expressie, kunst, op ontdekking gaan ... Activiteiten met een vlinder draaien rond jezelf uitdrukken, taal, zaken die met kunst of cultuur te maken hebben.

Talenten:
fantasie, spelen met taal, gevoel voor ritme, schilderen ...

Interesses:
andere talen en culturen leren kennen, geschiedenis, creatief knutselen, dansen, zingen, dichten, toneel, mode, jezelf mooi maken ...

Studierichtingen:
woordkunst - drama, latijn, grafische vormgeving, architecturale vorming, toerisme ...

Uit 'Handleiding 'talentenzoektocht' voor de leerkracht' (p. 12-13)

Op het einde zal dat rooster er bijvoorbeeld zo uitzien. Je kan deze vakjes nummeren voor de lessen die je geeft.

Uit dit rooster blijkt dat er een 'match' is van talenten en interesses bij activiteiten waar **gezondheid, welzijn & samenleving** (bij) centraal staan. Er is een 'mismatch' met activiteiten en lessen rond het domein **natuur, techniek & wetenschap** (spin) en hoewel de leerling wel aanleg heeft voor **talen, kunst & cultuur** (vlinder) is er géén interesse. Tenslotte is er wel interesse voor lessen en activiteiten rond **administratie, handel & economie** (mier), maar ze worden wel moeilijk bevonden.

 Gezondheid, welzijn & samenleving	Gezondheid, welzijn & samenleving			Administratie, handel & economie			 Administratie, handel & economie
	1	5	8	3	6	11	
	10	13	19	16	17	24	
	21	26	30	28	31	37	
	34	41	46	39	44	50	
	49	55	57	53	58	60	
 Natuur, techniek & wetenschap	Natuur, techniek & wetenschap			Talen, kunst & cultuur			 Talen, kunst & cultuur
	9	14	18	2	4	7	
	22	27	33	12	15	20	
	35	38	40	23	25	29	
	43	47	52	32	36	42	
	54	56	59	45	48	51	

Uit 'Handleiding 'talentenzoektocht' voor de leerkracht' (p. 10)

Sommige talenten, interesses en studierichtingen kan je **uitgesproken** plaatsen bij een dierensymbool. Voor andere talenten, interesses en richtingen is dit **minder eenduidig**. Doorzettingsvermogen of *ordelijkheid* heb je bijvoorbeeld overal nodig, *creativiteit* kan je op verschillende manieren invullen...

Dit is een geweldige kans om de leerlingen **zelf** linken te laten zoeken tussen **talenten & interesses** en **richtingen & beroepen**. Het belangrijkste is dat leerlingen kunnen beargumenteren **waarom** ze een bepaald talent bij een beroep plaatsen. Het verruimt de blik van leerlingen en doet ook de waardering voor bepaalde richtingen en beroepen stijgen. Bovendien zullen de linken die leerlingen maken iets vertellen over hun eigen interesses.

Soms komen er tijdens één lesactiviteit **meerdere categorieën** aan bod. Je reflecteert dan ofwel over **één categorie**, of je laat de leerling nadenken over de **verschillende facetten** van de activiteit en hoe ze ertegenover staan. Wanneer de leerlingen helpen bij het schoolfeest, kan het bijvoorbeeld zijn dat een leerling het fantastisch vindt om mensen te ontvangen (categorie van de *bijtjes*), maar het helemaal niet leuk vond om een uitnodiging te maken (*vlinder*). Dan kleurt die leerling een vakje in het **blauw** of **geel** bij de *bij* en een vakje in het **paars** of **oranje** bij de *vlinder*.

TIP Door over verschillende lesactiviteiten in één keer te reflecteren, kan je de leerlingen **uitdagendere reflectievragen** stellen. De leerling zal **meer afwegingen** moeten maken. Zeker voor leerlingen die 'alles leuk en interessant vinden'. Keuzes maken wordt dan erg boeiend.

BASISVRAGEN REFLECTIE KIES RAAK!

- * Wat hebben we deze les precies geleerd? Waarover ging de les?
- * Welke talenten zijn hierbij nodig? Welke heb je gebruikt?
- * Vond je dit leuk om te doen? Wat vond je precies leuk? Waarom?
- * Vond je dit makkelijk of moeilijk om te doen? Wat vond je makkelijk/moeilijk?
- * Welke studierichting sluit aan bij deze lesactiviteit/deze talenten?
- * Bij welke beroepen heb je deze talenten nodig?

VERDIEPENDE REFLECTIEVRAGEN

- * Gebruik je deze talenten ook buiten de les? Bijvoorbeeld in de muziekschool, bij het voetballen,...
- * Hoe of waar zou je ze kunnen gebruiken?
- * Wie van de klas heeft volgens jou deze talenten?
- * Wie zou, volgens jou, dat beroep goed kunnen?
- * Denk je dat je ouders en vrienden ook vinden dat deze talenten (niet) goed bij je passen?
- * ...

HOE DE TALENTENZOEKTOCHT PLANNEN?

De talentenzoektocht is een **proces van twee jaar**. Het kost tijd om je talenten te ontdekken, studierichtingen te verkennen, je horizon te verruimen, keuzes af te wegen, van mening te kunnen veranderen en in dialoog te gaan. Je komt tot een proces door een aaneenschakeling van **verschillende momentopnames**.

Je kiest samen met je collega's van de 3de graad aan welke lesactiviteit je een reflectie koppelt. Je kan hiervoor de **planner** in bijlage gebruiken. De reflectie die je plant, kan gekoppeld zijn aan een **eigen lesactiviteit** of één uit de **Kies Raak! bundel**. Belangrijk

is dat je van elk domein (*vlinder, bij, spin en mier*) aan minstens **10 activiteiten** komt, anders is het resultaat niet representatief.

Hou rekening met:

- * **bijzondere gebeurtenissen** zoals schooluitstappen, schoolfeesten, bosklassen,... Bij dit soort activiteiten worden talenten en interesses aangesproken die in de gewone lessen minderaan bod komen. Deze zijn ideaal om een reflectie aan koppelen.
- * je **eigen talenten & interesses**. Wat je zelf graag doet, straal je uit naar de groep. Misschien kan een collega een activiteit die je niet graag doet van je overnemen of omgekeerd? Je kan ook een extern iemand uitnodigen. Zo nodigde een school een schoonheidsspecialiste uit.
- * je **eigen manier van werken** in jouw klas. Je kan kiezen voor vaste reflectiemomenten of werken met een reflectie na iedere lesactiviteit. Zorg ervoor dat de reflectiemomenten niet te ver uit elkaar liggen.

TIP Soms leidt uitstel tot afstel. Ondanks een planning vooraf en een goede motivatie bij aanvang geraakt de **Kies Raak! Talentenzoektocht** op de achtergrond en eindig je het schooljaar met slechts enkele reflectiemomenten op de teller. **Enkele tips** die dit kunnen verhelpen:

- * Hang een IT-rooster of iets anders van Kies Raak! in het zicht op. Iets wat op een **duidelijke plaats** in de klas hangt, vergeet je niet zo snel.
- * **Ken jezelf**: ben jij iemand die dingen uitstelt? Vraag dan op voorhand aan iemand, bijvoorbeeld een zorgcoördinator, om het project mee op te volgen bij jou en je collega. Het is motiverend als iemand regelmatig polst naar de stand van zaken.
- * Integreer Kies Raak! als vast (kort) puntje op je graadoverleg. Start ermee aan het **begin van het schooljaar** en je zal zien dat het leuk en uitdagend is.

WAT ALS DE UITKOMST NIET KLOPT?

Kies Raak! is geen exacte wetenschap. **Goede reflecties** maken de interpretaties van eigen gedrag, talenten en interesses accurater. Uiteindelijk blijft de **interpretatie** van de leerling het belangrijkste en is hij eigenaar van zijn eigen oordeel. Het kan dus zijn dat een leerling volgens jou al snel vindt dat een activiteit makkelijk en leuk is en het IT-rooster blauw inkleurt, tegen jouw mening in.

Bij aanvang kan de uitkomst van het talentenrooster niet (helemaal) overeenstemmen met **'de realiteit'**. Wanneer er voldoende reflecties per domein zijn (*minstens 10*) gaan we ervan uit dat het globaal beeld wel klopt en een aanwijzing is wat betreft de talenten en interesses van de leerling. Hoe groter het **aantal reflecties**, hoe waarheidsgetrouwer.

Reflecteren is een **proces**. Je leert het al doende. Hoe meer je reflecteert, hoe bedrever je erin wordt. Dit geldt ook voor het begeleiden van reflecties. Geef de leerling en jezelf de tijd om dit goed onder de knie te krijgen.

Het is een goed idee om het **eindresultaat** van het talentenrooster samen met de leerling én de ouders te bespreken.

HOE DE OUDERS BETREKKEN BIJ DE TALENTENZOEKTOCHT?

Het is essentieel om **ouders te betrekken** bij het interesse- en talentengericht werken. Je kan een traject rond talenten in de klas afleggen, maar als de ouder niet mee is in dit verhaal, zal er bij het maken van de studiekeuze toch geen rekening mee gehouden worden. Percepties over onderwijsvormen of richtingen blijken soms erg hardnekkig. Ouders kiezen dan alleen op basis van nabijheid van de school, status, familie of vrienden op die school,...

Gelukkig zijn **talenten** een fijn thema. Welke ouder wordt niet graag aangesproken op de talenten van zijn oogappel?

Hoe kan je **ouders betrekken** bij de talentenzoektocht:

- * De **ouderbijeenkomst rond talenten**, zie handleiding *Kies Raak!*, is een goede start in het studiekeuzeproces met ouders. Programmeer deze ouderbijeenkomst reeds in het *1e trimester van het 5e leerjaar*. Je kan dit doen nadat je al enkele activiteiten uit de talentenzoektocht hebt uitgevoerd. De ouderbijeenkomst maakt ouders bewust van de **link** tussen talenten & interesses en studiekeuze. Deze bijeenkomst geeft je ook de kans om de **talentenzoektocht** in de klas toe te lichten. Dit doe je best met de boekjes erbij. Laat ouders kijken in de boekjes van hun kinderen. Dit kan ook een aanleiding zijn voor een individueel gesprek nadien.
- * Hoewel **oudercontacten** kort zijn en er veel besproken dient te worden, zijn deze het uitgelezen moment om even te communiceren over de talentenzoektocht. Laat de evolutie van het IT-rooster zien, benoem een talent dat sterk aanwezig is of je is opgevallen bij de leerling. Vraag aan de ouder of ze hun kind hierin **herkennen**. Pols bij de ouders aan welke **studierichting** zij denken.
- * Door met ouders te communiceren over de talenten van hun kinderen bouw je een **positieve band** op. De band met de ouders speelt een belangrijke rol bij de mate waarin zij openstaan voor jouw advies.
- * Gebruik de talentenzoektocht om samen de **BaSo fiche** in te vullen.

BIJLAGES
KIES RAAK!

DO IT YOURSELF

BIJLAGE 1: WAT VERSTAAN WE BIJ KIES RAAK! ONDER TALENTEN?

Het woord 'talent' duikt voortdurend op in de media, op websites, in advertenties en ook in scholen. Er wordt niet altijd inhoud aan gegeven waardoor het aan betekenis verliest. Kies Raak! zet talenten bewust centraal in het maken van een studiekeuze.

Wanneer spreken we nu van een talent?

Als je iets doet waar je aanleg voor hebt, is de kans groot dat je dit graag zal doen en er gelukkig en succesvol in zal zijn. Een talent kan je zien als iets waar iemand intrinsiek goed in is. Er zijn verschillende definities in omloop van het begrip 'talent':

Talent (het; o; meervoud: talenten)

- 1(Bijbel) bep. gewicht aan goud of zilver
- 2 natuurlijke begaafdheid;
- 3 Iem. met veel aanleg

(Van Dale Woordenboek)

Talent betekent het hebben van natuurlijke aanleg, het hebben van een gave en/of het begaafd zijn. Het gaat over patronen in ons denken en in ons handelen die van nature uit sterk zijn ontwikkeld. (...) Het zegt in de eerste plaats iets over het potentieel van mensen.

(Luk Dewulf, Ik kies voor mijn talent, pagina 23)

Kerntalenten zijn de aangeboren eigenschappen van een mens waarmee hij de vervulling van zijn -realistische- dromen kan waarmaken, (...). Het geheel van iemands kerntalenten is de blauwdruk van iemands persoonlijkheid.

De blauwdruk is dat wat hem tot die specifieke persoon maakt, met een unieke combinatie van eigenschappen.

(Daniëlle Krekels, Speel je kerntalenten uit, pagina 21)

Talent is dus:

- * Aangeboren, een gegevenheid
- * Te zien in ons denken en doen
- * Meervoudig: we hebben er meerdere
- * De combinatie geeft ons een unieke blauwdruk of grondplan
- * Niet los te zien van dromen en potentieel van mensen

Hoe kan je een talent herkennen?

- * Je verliest de tijd uit het oog als je ermee bezig bent
- * Je geniet ervan, het geeft energie
- * Je wordt er snel beter in
- * Het komt ook boven onder stress
- * Is evident voor de persoon in kwestie

(Luk Dewulf, Ik kies voor mijn talent)

Kortom: "Je bent 'in je ELEMENT' als je met je talent bezig bent!"

(Het Element, Ken Robinson)

Waarom is het op zo'n jonge leeftijd reeds zinvol om te werken rond talenten en studiekeuze?

Een twaalfjarige leerling legt niet spontaan de link tussen talenten en studierichtingen. Ze kiezen vaak een studierichting onder invloed van vrienden en/of ouders. Ook de ligging, de aanwezigheid van vriendjes of familie, de status van een richting of school, de kostprijs ... zijn doorslaggevend dan talenten. Deze keuze is dan niet gebaseerd op de eigen talenten of interesses. Kies Raak! zet leerlingen ertoe aan om een doordachte studiekeuze te maken.

Kies Raak! creëert een context om talenten te ontdekken en in te zetten, want niet iedere leerling heeft dezelfde ruimte of kansen gekregen om zijn talenten in te zetten en verder te ontwikkelen.

Bij sommige leerlingen is het reeds vanop jong leeftijd overduidelijk wat hun talenten zijn en bij andere is dit niet zo duidelijk. Een kind blijkt van kleins af aan enorm technisch aangelegd of uiterst zorgzaam, sportief, creatief ...

Sommige talenten treden in het zonlicht omdat ze gemakkelijk waarneembaar of te scoren zijn zoals, voetbal, rekenen, dansen, tekenen ... Andere blijven meer in de schaduw omdat ze juist moeilijk waarneembaar zijn of te scoren of omdat ze niet als een talent worden gewaardeerd. Bijvoorbeeld: zorgzaam zijn, praktisch zijn, leiderschap ... Kies Raak! heeft aandacht voor alle mogelijke talenten.

Iets doen waar je goed in bent en wat je graag doet, heeft een positieve invloed op het zelfvertrouwen van leerlingen. Daarom is het goed om zo vroeg mogelijk te starten met het ontdekken en benutten van talenten. In sommige scholen wordt er reeds vanaf de kleuterschool talentgericht gewerkt.

Je talenten ontdekken, ontplooiën en juist inzetten is niet iets wat stopt na de talentenzoektocht. In die zin is Kies Raak! niet enkel een ontdekkingsreis maar ook een levensfilosofie die je meegeeft.

Uit 'Handleiding 'talentenzoektocht' voor de leerkracht' (p. 6-8)

BIJLAGE 2: WAT VERSTAAN WE BIJ KIES RAAK! ONDER REFLECTEREN?

2.1 WAT IS REFLECTEREN?

Reflecteren is terugkaatsen, terugstralen, weerspiegelen overwegen.

<http://www.woorden-boek.nl/woord/reflecteren>

Reflecteren is nadenken over een bepaald gegeven (handeling, gedacht) met het oog er iets uit te leren voor verbetering in de toekomst.

<http://psy.cc/psy/wiki/pmwiki.php?n=Begrippen.Reflecteren>

Reflecteren in Kies Raak! betekent dat leerlingen nadenken over de eigen talenten & interesses op basis van een lesactiviteit met het oog op het maken van een bewuste studiekeuze. De leerling kan dit niet alleen. Goede vragen zullen ervoor zorgen dat de leerling meer over zichzelf te weten komt. Vergelijk het met een verkeersbord in het donker. Als niemand zijn licht richt op het bord, dan gebeurt er niets. Het licht niet op uit zichzelf. Hetzelfde bij mensen. Het zijn heldere, gerichte vragen van iemand anders die inzichten kunnen opleveren voor jezelf. En omgekeerd.

In een les zonder reflectie leert een leerling belangrijke leerstof, vaardigheden en competenties. In een les met een reflectie verwerft een leerling ook belangrijke inzichten over zichzelf.

2.2 WAT IS REFLECTEREN NIET?

- * Een ja-neen gesprek: "Ik ben wel ordelijk" versus "Jij bent niet ordelijk".
- * Een louter intern proces. Voor zelfreflectie heb je ook vragen van anderen nodig om jezelf verder te ontdekken of bij te sturen.
- * Reflecteren leer je niet op 1 – 2 – 3. Reflecteren is iets wat je oefent, waar je na verloop van tijd beter in wordt. Het is een leerproces.
- * Reflecteren is niet evalueren. Het gaat er dan niet zozeer om of je het werk goed of juist niet goed hebt gedaan. Aan reflectie wordt geen beoordeling gekoppeld, aan een evaluatie wel.

2.3 WAAROM REFLECTEREN?

Door te reflecteren worden we ons beter bewust van ons handelen. Dat is een noodzakelijke stap om bewust bepaalde keuzes te maken of gedrag bij te sturen. Hoe beter we onszelf kennen, hoe bewuster we keuzes kunnen maken.

Het hoofddoel van reflecteren bij Kies Raak! is het maken van een bewuste studiekeuze, gelinkt aan de eigen talenten & interesses.

Reflecteren over talenten brengt je dichterbij je kern.

“ Ik denk dat leerlingen Kies Raak! zo graag doen omdat ze voelen dat het over henzelf gaat.”

Citaat Leerkracht

Enkele bijkomende voordelen van reflecteren over talenten zijn:

- * Leerlingen voelen zich beter in hun vel, omdat het positieve meer aandacht krijgt dan het negatieve.
- * Leerlingen voelen zich erkent in sterktes die in een schoolse context minder aan bod komen. Het motiveert hen om deze sterktes binnen en buiten de school verder te ontwikkelen.
- * Leerlingen leren elkaars talenten beter kennen en spreken elkaar er over aan. Dit heeft een positieve invloed op de klassfeer.
- * Het draagt bij tot een positief zelfbeeld. Dit staat in nauw verband met welbevinden, en welbevinden is een absolute voorwaarde tot leren.
- * Het geeft jou als leerkracht de kans om leerlingen ruimer te leren kennen.

Kies Raak! heeft niet de bedoeling om leerlingen reeds op twaalfjarige leeftijd vast te pinnen op één beroep. Leerlingen krijgen een ruimere kijk op studierichtingen & beroepen. Ze ontdekken in welk interessegebied hun talenten & interesses het beste tot hun recht komen. Daarom draait Kies Raak! in essentie rond twee vragen.

2.4 DE TWEE BASISVRAGEN WAARMEE KIES RAAK! AAN DE SLAG GAAT

- 1) Vind je dit leuk of niet leuk? (de interesse)
- 2) Vind je dit makkelijk of moeilijk? (het talent)

Wanneer je een les hebt over bijvoorbeeld proper water (activiteitenfiche 18 ‘allemaal beestjes’) en hierbij proefjes gaat ondernemen is de Kies Raak!-vraag niet: “Draag jij genoeg zorg voor ons water?” of “Is het proefje gelukt?”

Maar

- 1) Vond jij het fijn om onderzoek te doen op water, te zien wat er in water leeft, observaties te verrichten? Of vind je dit soort onderzoek maar niets? (= de interesse peilen)

En

- 2) Vond jij dit makkelijk? Ben jij goed of slecht in observeren? Begrijp jij makkelijk wat het verschil is tussen de soorten watervervuiling? (= de talenten peilen)

Door deze vragen te stellen ontdekken leerlingen wanneer er een match is tussen hun talenten en interesses. De volgende stap is het maken van een link tussen de talenten/interesses en een studierichting en/of beroep. Daarbij is de rol van een leerkracht essentieel.

2.5 METHODIEKEN OM TE REFLECTEREN.

Je geeft geen extra lessen met Kies Raak!, maar bouwt alleen extra reflectiemomenten in. Een goede reflectie hoeft niet lang te duren. Het gaat vlotter naar mate je meer reflecteert.

Het is aan te raden om tijdens de les al gerichte reflectievragen te stellen. Daardoor verloopt de reflectie na de activiteit vlotter. Hieronder bieden we enkele ideeën aan om gezamenlijk te reflecteren na een lesactiviteit.

2.6 ENKELE TIPS EN SUCCESFACTOREN VOOR JE START.

- * Het voornaamste is een veilige klassfeer. Leerlingen moeten zich veilig voelen om vrijuit te kunnen spreken, hun mening te zeggen ... zonder dat dit anderen kwetst. Het inbouwen van reflectiemomenten helpt mee bouwen aan een open en veilige klassfeer.
- * Maak aan de leerlingen duidelijk dat er geen foute antwoorden zijn. Dit kan je doen door zelf mee te reflecteren. Door bijvoorbeeld een paars vakje in te kleuren op het bord (voor jezelf) geef je aan dat het niet erg is om iets niet leuk en/of moeilijk te vinden.
- * Vermijd waardeoordelen in je taalgebruik en je houding.

Uit ‘Handleiding ‘talentenzoektocht’ voor de leerkracht’ (p. 17-19)

FICHE I

LAAT IN JE KAARTEN KIJKEN

WERKEN MET KLEURKAARTEN

Zorg er voor dat elke leerling 4 kleurkaartjes heeft:
blauw, geel, oranje en paars (de kleuren van de matrix).

Na de activiteit vraag je om:

- * De **paarse kaartjes** omhoog te steken wanneer de activiteit **niet leuk** en **moeilijk** was.
- * Het **oranje kaartje** omhoog te steken wanneer de activiteit **niet leuk**, maar **wel gemakkelijk** was.
- * De **gele kaartjes** omhoog te steken wanneer de activiteit **leuk**, maar wel **moeilijk** is.
- * De blauwe kaartjes omhoog te steken wanneer de activiteit **leuk** en **makkelijk** was.

Open reflectievragen

Na elke vraag pols je kort waarom de leerling die kleur omhoog stak.

Wat was (niet) leuk? Wat was dan(niet) makkelijk?

Vraag door op de waarom vraag. Een activiteit kan als negatief ervaren worden omdat het bijvoorbeeld slecht weer was. Dit zegt echter niets over de activiteit zelf. Breng de reflectie dan terug naar de kern.

Gesloten reflectievragen

Je kan de vraag ook meteen heel concreet stellen.

Bijvoorbeeld over de activiteit 'Allemaal beestjes'

- * **Paarse kaartje** omhoog steken wanneer je het **niet leuk** vond om de waterdiertjes te observeren en het **moeilijk** vond om ze te zien en op te schrijven.
- * **Oranje kaartje** omhoog steken als je het **makkelijk** vond om de waterdiertjes te observeren en te beschrijven maar dit **niet leuk** vond.
- * **Geel kaartje** omhoog steken wanneer je het **leuk** vond om de waterdiertjes te observeren en te beschrijven maar ook **moeilijk**.
- * **Blauwe kaartje** omhoog steken wanneer je het **leuk** vond om de diertjes in het water te observeren en het **makkelijk** vond om de verschillen te noteren.

Dit gaat sneller, maar er is minder interactie waardoor de kans op nieuwe inzichten geringer is. Deze werkwijze is toepasbaar wanneer er minder tijd is om te reflecteren.

ZICH FYSIEK OPSTELLEN IN DE RUIMTE

Je laat leerlingen rechtstaan en ze mogen weer gaan zitten als ze bevestigend kunnen antwoorden op een vraag.

1. Elke leerling staat recht voor zijn stoel.
2. Wie de activiteit niet leuk vond mag gaan zitten. Stel vragen. Wat vonden ze niet leuk? Waarom?
3. Wie de activiteit wel leuk vindt maar wel moeilijk mag ook zitten. Wat vinden ze moeilijk? Hadden ze hulp nodig van anderen? Wat vonden ze dan wel leuk? Je kan de mening vragen aan medeleerlingen.
4. Alleen de leerlingen die de lesactiviteit leuk én makkelijk vinden staan nu nog recht.

Vraag verder door en laat klasgenoten mee feedback geven. Voor deze groep is het interessant om achteraf nog enkele linken te zoeken tussen de lesactiviteit en de studierichtingen/beroepen.

Je kan leerlingen zich ook laten opstellen in een bepaald vlak op de matrix. Plaats dan een gekleurd blad in elke hoek van de ruimte.

Wie gaat waar staan? Geef leerlingen de kans om zich nog te verplaatsen tijdens de reflectie. Als iemand bijvoorbeeld inziet dat hij zich toch niet zo samenwerkend heeft opgesteld kan hij nog verhuizen van blauw naar geel. Een variant is om aan leerlingen te vragen om klasgenoten eerst op een bepaald vlak te zetten en die klasgenoten dan de kans geven om zich naar eigen inzicht in een vlak te plaatsen.

Al deze methodieken geven aanleiding tot een korte dialoog of korte gesprekken. Dit kan krachtig en gebald zijn, zolang het maar een aanzet geeft bij de leerling om na te denken over zijn eigen handelen en voelen bij deze activiteit.

FICHE 2

IEDER DIERTJE ZIJN PLEZIERTJE!

KIES JE DIERENSYMBOOL

Aan een aantal lesactiviteiten uit de bundel of eigen lessen zijn meerdere interesse domeinen verbonden. Zeker met projectwerk is dit heel vaak het geval. Wanneer je bijvoorbeeld een feest organiseert zullen sommige leerlingen meteen kiezen voor knutselen en andere voor techniek, terwijl andere zich ontpoppen tot entertainer en nog andere zullen aandacht hebben voor het haalbare en het organisatorische.

Je vraagt aan de leerlingen welke deeltaak ze het allerleukste vonden en dus met welk diersymbool ze zich het meest kunnen vereenzelvigen.

wie zorgde ervoor dat alles in orde was,
wie maakte lijstjes met benodigdheden,
wie hield de kosten en tijd in het oog ...?

wie kon goed samenwerken,
wie kreeg andere mensen mee in zijn idee,
wie genoot ervan om iets te doen voor anderen,
wie brengt er harmonie in de groep ...?

wie zette het podium op,
wie zorgde voor de techniek ...?

wie zorgde voor leuke teksten, de mooie uitnodigingen,
wie genoot ervan om het lokaal mooi te maken,
wie deed de grime ...?

Je gaat na welke deeltaken leerlingen spontaan opnemen.
Richt je vragen naar het gedrag van de leerling tijdens de activiteit.
Wat deed je precies? Vond je dat leuk of makkelijk?
Ken je een beroep waarin je dit nog zou moeten doen?
Bijvoorbeeld, deeltaak: de muziekinstallatie opstellen » beroep: podiumtechniker.

Het is niet erg als leerlingen moeilijk kunnen kiezen tussen één van de diertjes. Het belangrijkste is dat leerlingen even stilstaan bij welk soort activiteit ze zich als een vis in het water voelen. Hoe voelen ze zich als ze iets kunnen doen wat ze graag doen? Hoe voelen ze zich als ze een taak moeten opnemen die 'hun ding' niet is?

Laat leerlingen zich fysiek opstellen in de ruimte. Hang in iedere hoek een tekening van een diersymbool.

FICHE 3

SPIEGELTJE, SPIEGELTJE AAN DE WAND

REFLECTIEGESPREKKEN IN KLEINERE EN GROTERE GROEPEN

Leerlingen zijn een goede spiegel voor elkaar. Leerlingen nemen vaak meer aan van leeftijdsgenoten. Samen reflecteren geeft leerlingen een ruimer en realistischer beeld over zichzelf. Daarnaast is het een goede oefening in het geven en ontvangen van feedback.

Je kan dit op verschillende manieren aanpakken:

Zet leerlingen in groepjes van 4 tot 6 personen:

Laat ze over de activiteit(en) reflecteren aan de hand van onderstaande opdrachten. Ga langs bij de groepjes of hou korte terugkoppelingsmomenten.

- * Leerlingen duiden hun eigen talenten aan in het werkboekje. Iedere leerling doet dit ook voor zijn buur. Nadien vergelijken en bespreken ze de uitkomsten.
- * Laat de leerlingen samen voor één leerling uit de groep beschrijven waar hij goed in is en welk beroep hierbij past. Ga het kringetje rond.
- * Indien je al enkele activiteiten hebt gedaan, kan je aan de leerlingen vragen welk diertje bij een medeleerling past en waarom.
- * ...

Een klasgesprek:

Laat één leerling na een activiteit feedback geven of vragen stellen. Bijvoorbeeld na een technische activiteit: "Anna, zeg jij eens wie van de klas zou jij vertrouwen om je fiets te herstellen? Wie zou volgens jou een goede fietsenmaker zijn?"

Een veilige klassfeer is belangrijk om dit goed te laten verlopen. Bovendien kan deze vorm bijdragen aan een goede sfeer in de klas. Aanvankelijk zullen leerlingen vaak alleen positieve feedback geven aan hun vriendjes. Dit verandert na verloop van tijd. Het is een groeiproces. Het is belangrijk mee te geven dat het niet erg is om iets niet te kunnen, of het ene liever te doen dan het andere. Eens leerlingen aanvoelen dat opmerkingen niet bedoeld zijn om te kwetsen of te vleien, maar om elkaar en zichzelf beter te leren kennen komt men tot waardevolle leermomenten.

FICHE 4

IK ZIE, IK ZIE WAT JIJ NIET ZIET

LEERLINGEN OBSERVATIEOPDRACHTEN GEVEN

Zeg tegen de leerlingen dat je zelf ogen tekort komt om te kijken wie waar goed in is. Geef aan één of meerdere leerlingen de opdracht om de klas te observeren. Je kan ze alles laten observeren of enkele kleine specifiekere observatieopdrachten geven.

Volgende vragen kan je meegeven aan de leerlingen:

- * Wat zie je gebeuren bij leerlingen die de activiteit niet leuk vinden?
Bijvoorbeeld: geeuwen, niet meewerken, anderen ambeteren ...
- * Wat zie je gebeuren bij leerlingen die de activiteit leuk vinden?
Bijvoorbeeld: vragen stellen, geconcentreerd bezig zijn, anderen helpen
- * Wie is echt een kei in deze opdracht?
- * Wie heeft iets gedaan wat je echt niet had verwacht?
- * Welke leerlingen zijn zo goed in deze activiteit dat ze klasgenoten kunnen helpen?
- * Welke klasgenoot zou dit volgens jou graag nog een keer doen?

Laat ze dit noteren en nadien vertellen. Leerlingen leren op deze manier talenten ontdekken in anderen. Leerlingen zien ook wat het verschil is in motivatie wanneer iemand iets met of tegen zijn zin doet. Leerlingen leren omgaan met feedback van leeftijdsgenoten. En jij hebt er een paar ogen bij ...

FICHE 5

GA UNDERCOVER IN JE EIGEN KLAS

Altijd al eens James Bond willen zijn? Met deze observatiemethode maak je jezelf onzichtbaar in de klas.

Als je onzichtbaar bent kan je afstand nemen en beter observeren. Je kan enorm in beslag genomen zijn door een lesactiviteit zelf. Je bent steeds bezig om de leerlingen te ondersteunen en te helpen, maar je hebt niet de tijd om rond te kijken. Welke leerlingen gaan helemaal op in de activiteit? Wie helpt er andere leerlingen? Wie werkt er graag alleen? Het kan helpen als je iemand vraagt om een deel van de les op zich te nemen of de les samen te geven. Waarom zou je het schoonheidssalon zelf organiseren als een goede vriend dit graag wil komen doen. Waarom niet samen met een collega iets organiseren waarbij je afwisselend observeert? Wanneer je observeert kan je het interessesalentenrooster invullen.

Zie bijlage voor kopieblad "Ga undercover in je eigen klas."

ACTIVITEIT

Mensen verzorgen en mooi maken	Deze leerlingen vinden de activiteit leuk	Deze leerlingen vinden de activiteit niet leuk
Deze leerlingen vinden de activiteit makkelijk .	Ferda Milan Sien Abdil	Nikita Ismael Helena
Deze leerlingen vinden de activiteit moeilijk .	Fatima	Mohamed Erdjan
Opmerkingen	* Erdjan weet klasgenoten echt op haar gemak te stellen * Sien laat ik mijn nagels liever niet vijlen. * ... * ... * ...	

FICHE 6

LEERLINGEN OP VISITE

Vlak voor de inschrijvingsperiode van de secundaire scholen kan je met de leerlingen individueel samenzitten om alles samen op een rijtje te zetten.

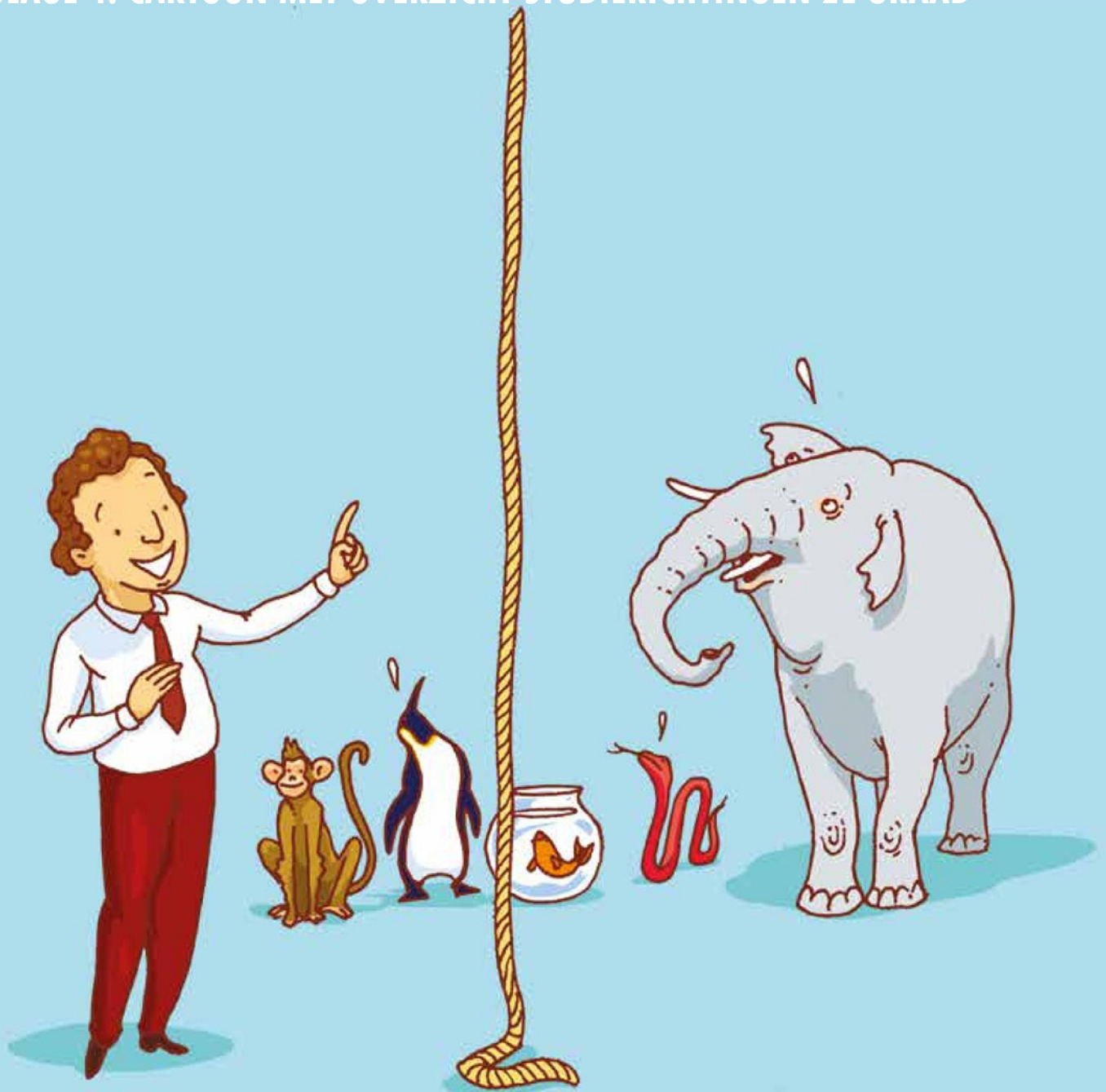
Het ingevulde IT-rooster gebruik je hiervoor als kapstok.
Herkent de leerling zichzelf in de uitkomst van dit rooster?
Wat heeft de leerling geleerd over zichzelf?
Komt dit overeen met hoe jij de leerling ziet?
Wat doet de leerling graag buiten de schoolmuren?
Welke studierichting past bij zijn talenten & interesses?
Op welke scholen worden deze studierichtingen aangeboden?
In welke studierichting en school wil de leerling zichzelf inschrijven?
Denken zijn ouders er hetzelfde over?

Je kan deze gesprekken inplannen tijdens de lessen. De zorgcoördinator kan dan even de les overnemen. Je kan er ook voor kiezen om dit tijdens je middagpauze, aansluitend aan de schooluren ... te doen.

Voorzie voldoende tijd. Het praat altijd aangenamer met een kopje thee of een glaasje fruitsap. Een gesprek voelt anders als je naast een leerling plaatsneemt in plaats van er recht tegenover.

Uiteraard hoef je niet te wachten tot het einde van de 3^e graad. Je kan ook vroeger formeel of informeel gesprekjes houden met de leerlingen.

BLAD VOL COMPLIMENTEN

***“Voor een eerlijk examen krijgt
iedereen dezelfde opdracht!
Klim allemaal omhoog langs het touw.”***

Kies raak!

ASO - studierichtingen

- * Economie
- * Grieks-Latijn
- * Grieks
- * Humane wetenschappen
- * Latijn
- * Rudolf Steinerpedagogie
- * Wetenschappen
- * Yeshiva
- * Sport
- * Sport
- * Wetenschappen - topsport

TSO - studierichtingen

- * Bouwtechnieken
- * Bouw- en houtkund
- * Techniek - wetenschappen
- * Fotografie
- * Grafische communicatie
- * Grafische media
- * Handel
- * Handel - Talen
- * Houttechnieken
- * Biotechnische wetenschappen
- * Plant, dier en milieutechnieken
- * Bio -esthetiek
- * Maritieme technieken: dek
- * Maritieme technieken: motoren
- * Industriële wetenschappen
- * Elektriciteit - elektronica
- * Elektromechanica
- * Elektrotechnieken
- * Mechanische technieken
- * Creatie en mode
- * Sociale en technische wetenschappen
- * Lichamelijke opvoeding en sport
- * Topsport
- * Textiel - en designtechnieken
- * Textieltechnieken
- * Toerisme
- * Brood en banket
- * Hotel
- * Slagerij en vleeswaren
- * Voedingstechnieken

KSO - studierichtingen

- * Ballet
- * Artistieke opleiding
- * Audiovisuele opleiding
- * Beeldende en architecturale kunsten
- * Beeldende en architecturale vorming
- * Dans
- * Muziek
- * Woordkunst - drama

BSO - studierichtingen

- * Bouw
- * Duurzaam wonen
- * Schilderwerk en decoratie
- * Steen- en marmerbewerking
- * Publiciteit en etalage
- * Drukken en voorbereiden
- * Kantoor
- * Verkoop
- * Hout
- * Diamantbewerking
- * Goud en juwelen
- * Plant, dier en milieu
- * Paardrijden en - verzorgen
- * Haarzorg
- * Maritieme vorming
- * Rijn- en binnenvaart
- * Moderealisatie en - presentatie
- * Elektrische installaties
- * Basismechanica
- * Verzorging - voeding
- * Topsport - sportinitiatie
- * Textiel
- * Brood - en banketbakkerij
- * Restaurant en keuken
- * Slagerij en vleeswarenbereiding

BIJLAGE 5: LIJST MET TALENTEN

TALEN, KUNST EN CULTUUR

ACTIVITEITEN	TALENTEN
Archelogie	Nieuwsgierig: Ik ontdek graag nieuwe dingen. Ik onderzoek hoe iets in elkaar zit. Informatie opzoeken: Ik wil graag meer weten over mijn ontdekkingen en weet waar ik hierover informatie kan vinden. Fantasie: Ik kan goed verhalen verzinnen. Ik ga helemaal op in wat ik aan het doen ben.
Een andere taal spreken	Gevoel voor taal: Ik leer gemakkelijk een nieuwe taal. Ik pik snel nieuwe woorden op. Durven: Ik ben niet bang om andere mensen aan te spreken in een vreemde taal. Sociaal: Ik leer een nieuwe taal om met anderen vlotter te kunnen praten.
Gedicht schrijven	Gevoel voor taal: Ik tover met woorden. Creatief: Ik kan goed nieuwe en originele dingen bedenken. Ik maak van de ideeën in mijn hoofd een gedicht.
Graffiti	Tekenen: Ik tover uit mijn handen en verf de mooiste dingen op de muur. Creatief: Ik kan goed nieuwe en originele figuren bedenken.
Iets knutselen	Handig: Ik kan goed overweg met schaar, lijm, papier, stof,... Ik kan fijn werken. Creatief: Ik bedenk gemakkelijk een nieuw idee. Ik maak van de ideeën in mijn hoofd een gedicht. Vormgeven: Vanuit een idee in je hoofd iets echt maken.
Kleedje naaien	Oog voor schoonheid: Ik heb gevoel voor de juiste kleuren en vormen. Technisch inzicht: Ik begrijp hoe kleren in elkaar zitten en zie dit onmiddellijk. Plannen: Ik kan een plan maken om stap voor stap iets te naaien. Handig: Ik kan fijn werken.
Lezen	Concentreren: Ik ben niet snel afgeleid als ik een boek moet lezen. Ik kan aandachtig lezen. Inleven: Ik begrijp hoe personages uit het verhaal zich voelen. Verbeelding: Als ik een boek lees, zie ik meteen een beeld voor mij.

ACTIVITEITEN	TALENTEN
Muziekinstrument bespelen	Gevoel voor muziek: Ik kan een muziekstuk in de juiste maat spelen. Improviseren: Ik neem mijn instrument vast en er komen meteen een aantal ideeën in me op. Inleven: Als ik muziek speel, ga ik helemaal op in de muziek.
Toneeltje spelen	Fantasie: Ik kan goed verhalen verzinnen. Ik ben vaak diegene die een idee heeft. Inleven: Als ik toneel speel, ga ik helemaal op in mijn rol. Initiatief nemen: Ik ben diegene die met een voorstel komt en anderen hierbij betreft. Entertainen: Ik heb geen schrik om een show op te voeren voor anderen.
Verkleeden in een Romein	Inleven: Als ik iets lees of zie, wil ik het daarna naspelen. Ik leef me dan helemaal in een periode of personage. Nieuwsgierig: Ik ontdek graag nieuwe dingen. Ik wil weten hoe de Romeinen leefden. Fantasie: Ik ga helemaal op in de verhalen over de Romeinen.

ACTIVITEITEN	TALENTEN
Betoging	Initiatief nemen: Ik ben vaak de eerste die opkomt voor onrecht. Gevoel voor rechtvaardigheid: Ik kom op voor andere mensen of dieren als zij onjuist worden behandeld. Overtuigen: Ik kan andere overtuigen van mijn mening. Ik kan goed uitleggen waarom ik iets vind.
Het nieuws volgen	Nieuwsgierig: Ik wil graag weten wat er in de wereld gebeurt en wil dit begrijpen. Analyseren: Ik leg verbanden tussen verschillende nieuwsfeiten en vorm daarover een eigen mening.
Kapsels maken	Vormgeven: Ik kan vanuit een idee in mijn hoofd een kapsel maken. Zorgzaam: Ik stel de andere op zijn gemak en werk voorzichtig, zodat ik de andere geen pijn doe. Handig: Ik kan fijn werken.
Ondersteboven hangen in een boom	Durven: Ik ben niet bang om een uitdaging aan te gaan en mijn grenzen te verleggen. Ik ben een echte waaghals. Sportief: Ik ben lenig, snel, kan vlot bewegen en heb een goede conditie.
Pannenkoeken bakken	Gevoel voor verantwoordelijkheid: Ik ga voorzichtig te werk en breng alles tot een goed einde. Nauwkeurig werken: Ik kan goed netjes en precies werken. Ik werk stap voor stap volgens het recept. Oog voor detail: Ik kan eten mooi presenteren. Ik maak er een echt kunstwerk van.
Schminken	Nauwkeurig werken: Ik kan goed netjes en precies werken. Ik zie niets over het hoofd. Zorgzaam: Ik stel de andere op zijn gemak en werk voorzichtig. Oog voor schoonheid: Ik heb gevoel voor de juiste kleuren en vormen.
Schooltje spelen	Uitleg geven: Als ik iets uitleg, begrijpt iedereen wat ik bedoel. Motiveren: Ik kan andere enthousiast maken om iets te leren. Leiding nemen: Ik beslis graag mee. Als er iets moet gebeuren neem ik de leiding. Ik weet wat er moet gebeuren en verdeel de taken.

ACTIVITEITEN	TALENTEN
Tienbal	Samenwerken: Ik kan goed samenspelen. Ik heb aandacht voor anderen. Sportief: Ik ben lenig, snel, kan vlot bewegen en heb een goede conditie. Motiveren: Ik moedig de groep aan om ons doel te bereiken.
Verzorgen/troosten	Zorgzaam: Ik kan goed voor mensen zorgen en stel ze op hun gemak. Bij mij is iemand in veilige handen. Inleven: Ik luister naar anderen en weet hoe zij zich voelen. Helpen: Als ik iemand zie die hulp nodig heeft, dan ga ik direct helpen.

ACTIVITEITEN	TALENTEN
Computer programmeren	Technisch inzicht: Ik begrijp hoe een computer werkt. Oplossingen zoeken: Ik kan snel en goed een oplossing bedenken voor een probleem. Onderzoeken: Ik ben niet bang om fouten te maken. Ik probeer graag dingen.
Een kamp bouwen	Technisch inzicht: Ik begrijp hoe dingen in elkaar zitten en zie dit onmiddellijk. Creatief: Ik ben goed in het bedenken van ideeën en oplossingen. Ik maak van de ideeën in mijn hoofd de mooiste bouwwerken. Handig: Ik kan goed overweg met een hamer, zaag, hout, ... Ik werk voorzichtig. Sterk: Ik kan zonder problemen iets zwaar optillen.
Experimenteren	Onderzoeken: Ik probeer graag nieuwe dingen. Ik ben niet bang om fouten te maken. Durven: Ik ben niet bang om mijn grenzen te verleggen. Ik ben een echte waaghals. Nieuwsgierig: Ik wil weten wat er gebeurt als ik een experiment doe.
Fiets herstellen	Technisch inzicht: Ik begrijp hoe dingen in elkaar zitten en zie dit onmiddellijk. Handig: Ik kan goed overweg met gereedschap. Analyseren: Ik zie wat er mis is en bedenk een oplossing.
Insecten observeren	Observeren: Ik kijk aandachtig naar de insecten en bestudeer wat ze doen. Nieuwsgierig: Ik ontdek graag nieuwe dingen. Ik onderzoek hoe iets in elkaar zit.
Muziekpaneel aansluiten	Technisch inzicht: Ik begrijp hoe dingen in elkaar zetten en zie dit onmiddellijk. Onderzoeken: Ik probeer graag nieuwe dingen. Ik ben niet bang om fouten te maken.
Robot maken met K'nex	Technisch inzicht: Ik begrijp hoe dingen in elkaar zitten en zie dit onmiddellijk. Ruimtelijk inzicht: Ik kan me goed voorstellen hoe iets van een tekening er in het echt zal uitzien. Creatief: Ik bouw mijn eigen ontwerpen.

ACTIVITEITEN	TALENTEN
Schaken	Vooruitdenken: Ik denk vaak een paar stappen vooruit. Strategie bepalen: Ik weet welk doel ik wil bereiken en werk er stap voor stap naartoe. Analyseren: Ik ben niet alleen bezig met mijn eigen spel. Ik probeer de tegenstander altijd een stap voor te blijven.
Tuinieren	Zorgzaam: Ik kan goed voor planten zorgen. Bij mij is een plant in goed handen. Handig: Ik kan goed overweg met tuingereedschap. Sterk: Ik kan zonder problemen iets zwaar optillen.
Zorg dragen voor dieren	Zorgzaam: Ik kan goed voor dieren zorgen en stel ze op hun gemak. Bij mij is een dier in veilige handen. Inleven: Ik kan begrijpen hoe een dier zich voelt. Ik ga respectvol om met dieren.

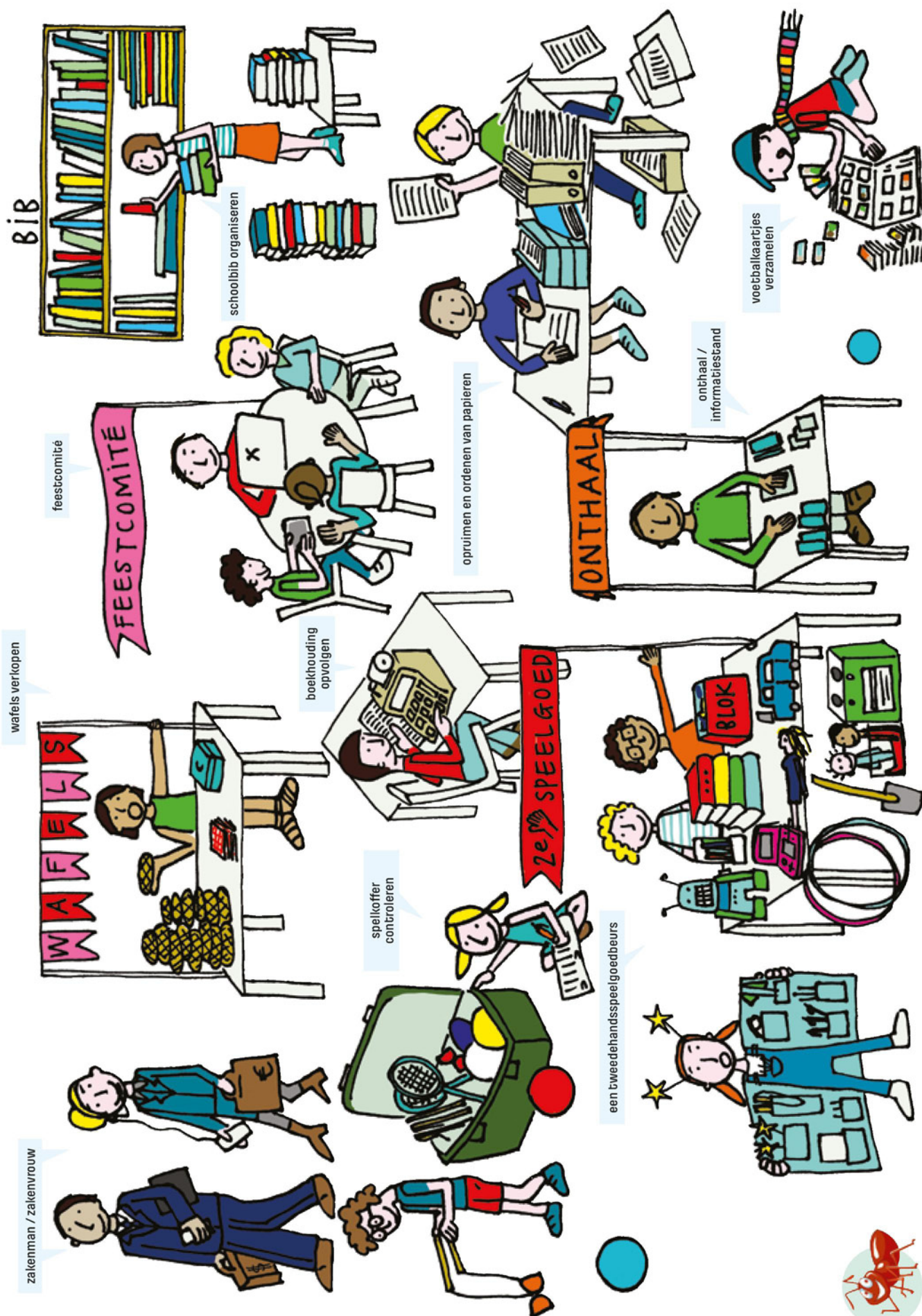
ADMINISTRATIE, HANDEL EN ECONOMIE

ACTIVITEITEN	TALENTEN
Boekhouding opvolgen	Rekenen: Ik kan goed overweg met cijfers. Ik begrijp wat ze willen zeggen. Controleren: Ik controleer of de cijfers juist zijn. Analyseren: Ik begrijp waar de cijfers vandaan komen en waarvoor ze staan.
Controleren spelkoffer	Nauwkeurig werken: Ik kan goed netjes en precies werken. Ik zie niets over het hoofd. Ordenen: Ik sorteer de spelmaterialen, zodat de koffer weer op orde ligt. Zorgzaam zijn: Ik draag zorg voor materiaal. Bij mij gaat er niets verloren. Controleren: Ik kijk na of al het materiaal er nog in zit en houd dit bij op een lijstje.
Feestcomité	Motiveren: Ik maak anderen enthousiast om mee iets te organiseren. Luisteren: Ik luister als iemand een voorstel doet en begin pas te praten als het mijn beurt is. Creatief: Ik ben goed in het bedenken van ideeën en oplossingen. Organiseren: Ik weet wat er moet gebeuren en werk hiervoor een plan uit.
Onthaal of informatiestand	Uitleggen: Ik kan iets goed en duidelijk uitleggen. Iedereen begrijpt wat ik bedoel. Helpen: Ik help mensen met hun vraag en geef hen duidelijke informatie. Vriendelijk: Ik help mensen met een glimlach.
Opruimen en ordenen van papieren	Structureren: Ik geef al mijn materiaal een logische plaats. Ordenen: Ik sorteer mijn papieren, zodat ik gemakkelijk iets terug vind. Zorgzaam zijn: Ik draag zorg voor mijn papieren. Bij mij gaat er geen enkel papier verloren.
Schoolbib organiseren	Ordenen: Ik sorteer de boeken, zodat ze weer op hun plaats staan. Zorgzaam zijn: Ik draag zorg voor de boeken. Bij mij gaat er geen enkel boek verloren. Structureren: Ik bedenk een logische indeling, zodat iedereen de boeken gemakkelijk terug vindt.

ACTIVITEITEN	TALENTEN
Tweedehandsspeelgoedbeurs	Onderhandelen: Ik kan een goede deal sluiten. Initiatief nemen: Ik zet de eerste stap om iemand aan te spreken. Overtuigen: Ik kan anderen overtuigen van mijn product. Ik kan goed uitleggen waarom je mijn product moet kopen.
Voetbalkaartjes verzamelen	Ordenen: Ik sorteer de voetbalkaartjes, zodat ze op categorie zitten. Onderhandelen: Ik kan een goede deal sluiten. Zorgzaam: Ik draag zorg voor mijn verzameling, zodat alles er mooi blijft uitzien.
Wafels verkopen	Overtuigen: Ik kan anderen overtuigen van mijn product. Ik kan goed uitleggen waarom je mijn product moet kopen. Initiatief nemen: Ik zet de eerste stap om iemand aan te spreken. Strategisch inzicht: Ik weet welk doel ik wil bereiken en hoe ik daarnaartoe moet werken.
Zakenman/zakenvrouw	Overtuigen: Ik kan anderen overtuigen van mijn mening. Ik kan goed uitleggen waarom ik iets vind. Initiatief nemen: Ik twijfel niet lang als ik een beslissing moet nemen. Ik kan gemakkelijk keuzes maken. Onderhandelen: Ik kan een goede deal sluiten.

TIP De opgesomde activiteiten zijn ook te verkrijgen in de vorm van **talentenkaartjes** via onze materialenbank (www.deschoolbrug.be/materialenbank). Op deze manier kan je, op een interactieve manier, met leerlingen én ouders aan de slag, om samen na te denken over de **talenten en interesses** van leerlingen.

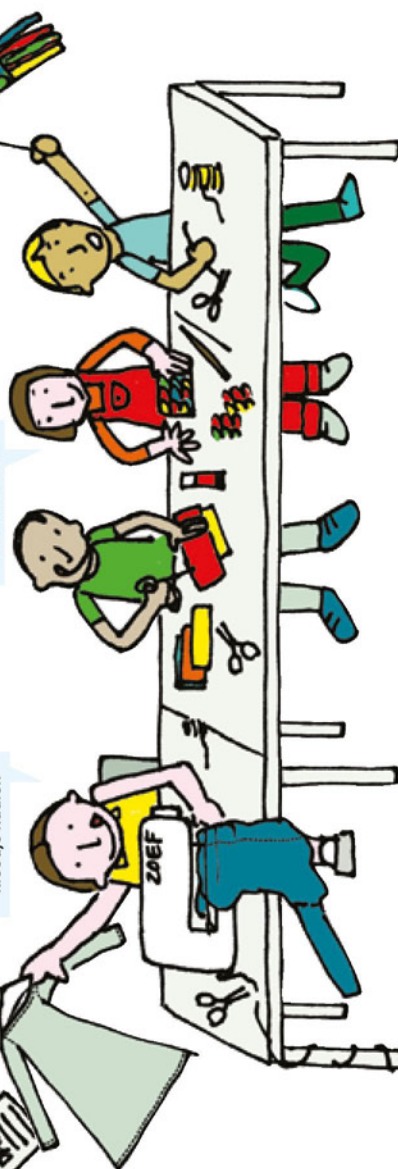
graffiti

gedichte schrijven

iets knutselen

kleedje naaien

muziekinstrument bespelen

toneeltje spelen

archeologie

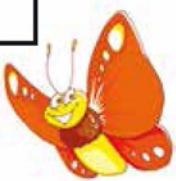
een andere taal spreken

verkleeden in een Romein

TALENTENROOSTER

 Gezondheid, welzijn & samenleving	Gezondheid, welzijn & samenleving			Administratie, handel & economie			 Administratie, handel & economie
Natuur, techniek & wetenschap	Natuur, techniek & wetenschap			Talen, kunst & cultuur			Talen, kunst & cultuur
	Natuur, techniek & wetenschap			Talen, kunst & cultuur			

BIJLAGE 8: OPDRACHTENFICHE

OPDRACHT: EXTRA	
Interessegebied	
Talenten	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Eindterm	
Duur activiteit	
Vorbereiding	
Materiaal	
Beschrijving	
Tips	

BIJLAGE 9: LEEG PLANNINGSROOSTER

[illegible]

BIJLAGE 10: VOORBEELDLES WEEKPLANNING

Activiteit:

Weekplanning

Omschrijving activiteit

Je gaat je week van a tot z plannen in een weekagenda. Wat doe je als je van school thuis komt? Hoeveel tijd heb je nodig om van school naar huis te gaan? Wanneer maak je jouw huiswerk en leer je jouw lessen?

- * Welke talenten had je nodig om een weekplanning op te stellen?

.....

- * Wat leer je uit deze activiteit over jezelf? Wat ga je onthouden?

.....

Zet een kruisje in het juiste vakje.

Interessegebied : Administratie, handel en economie

Talenten	Heb ik	Heb ik nog niet
* Ik kan mijn activiteiten plannen.		
* Ik kan ordenen.		
* Ik kan de tijd die ik voor een taak nodig heb inschatten.		
* Ik kan mij aan een planning houden.		
* Ik kan mijn activiteiten plannen.		

Zet een kruisje in het vakje dat het beste bij je past.
 Kleur daarna op het talentenrooster het nummertje van de opdracht met dezelfde kleur in.

OPDRACHT 6

	Leuk! Ik vind het leuk om mijn huiswerk te plannen. Dat geeft mij minder stress.	Niet leuk! Ik vind het niet leuk om een planning op te maken. Ik kan mij er toch nooit aan houden.
Makkelijk! Ik vind het gemakkelijk om mijn huiswerk te plannen en hiervan een tijdschema te maken.	BLAUW	ORANJE
Moeilijk! Ik weet niet goed hoe ik eraan moet beginnen. Het is moeilijk in te schatten hoe lang ik aan alles bezig zal zijn.	GEEL	PAARS

BIJ WELKE BEROEPEN HEB JE DEZE TALENTEN NODIG?

VERDIEPENDE REFLECTIEVRAGEN

- * Gebruik je deze talenten ook buiten de les? Bijvoorbeeld in de muziekschool, bij het voetballen,...
- * Hoe of waar zou je ze kunnen gebruiken?
- * Wie van de klas heeft volgens jou deze talenten?
- * Wie zou, volgens jou, dat beroep goed kunnen?
- * Denk je dat je ouders en vrienden ook vinden dat deze talenten (niet) goed bij je passen?
- * ...

Kies raak!

WWW.DESCHOOLBRUG.BE